

GymForsk #1: At gøre læring synlig & At skrive for at lære

GymForsk er forskningsdatabasen Gymnasieforskning.dk's nyhedsbrev, hvor du kan holde dig opdateret på aktuel og relevant forskning inden for de gymnasiale uddannelser. Nyhedsbrevet udkommer 5-6 gange om året og indeholder hver gang NYT I DATABASEN og FOKUS.

NYT I DATABASEN

I denne sektion præsenterer vi noget af den nyeste forskning i databasen. Denne gang drejer det sig bl.a. om en undersøgelse af motiverende uddannelser, overgangen fra grundskole-engelsk til gymnasie-engelsk, eleverforudsætninger i fagene dansk, engelsk og matematik samt forsøg med karrierelæring.

Se mere om de nye titler nedenfor.

FOKUS: At gøre læring synlig og At skrive for at lære.

I denne sektion sætter vi fokus på et særligt emne og graver en håndfuld af de bedste titler frem fra databasen. Denne gang har vi ladet os inspirere af de to emner for årets teopæd-opgaver, som pædagogikumkandidaterne skal i gang med lige om lidt:

At gøre læring synlig og At skrive for at lære.

Vi har fundet en række titler, som kan inspirere lærere og ledere generelt og i særdeleshed pædagogikumkandidater og vejledere i arbejdet med teopæd-opgaven. Om selve teopæd-opgaven anbefaler vi Peter Hobels artikel: [Teopæd-opgaven og den fagdidaktiske udfordring](#).

Se mere om de enkelte titler nedenfor.

NYT I DATABASEN

Uddannelser der motiverer

Der gøres mange tiltag på skolerne for at motivere de unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Men virker de? Det undersøger forskergruppen og peger på, at en central faktor for de unges motivation, er oplevelsen af at blive inddraget, få medindflydelse og være med til at skabe forbedringer.

Karrierelæring i Gymnasiet. "De vidste ikke hvad de ville"

Denne rapport stiller skarpt på resultaterne af en række forsøgsgymnasiers arbejde med karrierelæring.

Samtidigt handler den om elevernes valg af en gymnasial uddannelse, deres tanker om det at gå i gymnasiet og om deres videre uddannelsesforløb.

Det samme eller helt forskelligt? Lærer- og elevperspektiver på grundskole- og gymnasieengelsk

Hvad bringer eleverne med sig videre fra grundskolen til gymnasiet? Og hvordan udnytter man bedst dette i det videregående arbejde? Artiklen bidrager til viden om overgangsproblemer i faget engelsk. Forfatterne kalder på en bedre forventningsafstemning mellem lærere og elever og på fortsat at udvikle samarbejdet på tværs af skoleformer.

Elevforudsætninger og faglig progression

Rapporten har fokus på, hvordan lærere opnår og anvender indsigt i den enkelte elevs forudsætninger for at kunne deltage optimalt i og få størst muligt fagligt udbytte af undervisningen i fagene dansk, engelsk og matematik?

At synliggøre læring

Der skal sættes mål for læring, også selvom man ikke altid rammer plet

I et interview med Gymnasieforskning, forklarer uddannelsesforsker Ane Qvortrup, hvordan fremtidens læringscentrerede gymnasium kan forstås, og diskuterer nogle af de praktiske udfordringer med at sætte mål for læring.

En didaktisk begrundelse for læringsmålsorienteret undervisning

I artiklen giver Ane Qvortrup didaktiske en række argumenter for læringsmålsorienteret undervisning og analyserer den store opmærksomhed – positiv som negativ – som læringsmålsorienteret undervisning aktuelt er genstand for. Hun forholder sig bl.a. til nedenstående artikel af Peter Hobel.

Læringsmål og sammenlignende skriveidaktik

Artiklen har fokus på relationen mellem dannelse, kompetence og læringsmål i et skriveidaktisk perspektiv. Den undersøger om og hvordan det i et lærings- og dannelsesperspektiv er hensigtsmæssigt, at lærere opstiller konkrete læringsmål i forbindelse med faglig skrivning.

Læringscentreret uddannelse i gymnasiet – kompetencebehov blandt ledere, mellemledere og lærere

Hvordan anvendes resultatmålinger såsom karakteropgørelser, frafaldstatistik og elevtilfredshedsundersøgelser, så de fungerer som didaktiske hjælpemidler og ikke som kontrol? 18 gymnasier gik i 2014 sammen for at udvikle et koncept for læringscentreret skoleudvikling og en af anbefalingerne er, at styrke kompetencerne til at fortolke og bruge data.

Styrket formativ evaluering og udvikling af evalueringskulturen

Rapporten trækker på erfaringerne fra tre skolers forsøg med formativ evaluering, feedback og respons. På elevsiden handler det i høj grad om at skabe en kultur, hvor skriveprocessen ikke længere er noget privat, men at den synliggøres. Lærerne beskriver deres egen rolle som en vejlederrolle frem for en traditionel lærerrolle.

Formativ evaluering i gymnasiet

Flere ledere og lærere oplever problemer med at forstå, hvordan evaluering skal implementeres, så det gavner. I artiklen vurderes og fremlægges de dele af formativ evaluering, som ifølge forskeren er holdbare og nødvendige.

Evaluering mellem mestring og præstation

Artiklen opfordrer til at skelne mellem præstation og mestring, dels for at undgå en destruktiv præstationsorientering hos både lærere og elever, og dels fordi et evalueringsfokus på elevers mestring af kompetencer bedre understøtter deres læring.

At skrive for at lære

Skriveidentifikationer i religionsfaget

Artiklen præsenterer et studie i elevskrivning i religionsfaget og demonstrerer, hvordan elever lærer sig skrivning gennem fag og fag gennem skrivning.

Student notes as a mediating tool for learning in school subjects

Artiklen undersøger, hvordan elever skriver og bruger noter i fag, og hvordan denne noteskrivning både er en måde at lære noget bestemt fagligt, men også en måde for eleverne at identificere sig med et fag.

Formativ feedback og ny undervisningspraksis

Målet for rapporten er at udvikle nye former for respons/feedback i forbindelse med det skriftlige og mundtlige arbejde for at kvalificere kursisternes faglige progression. En af anbefalingerne er, at der i forhold til det fagligt didaktiske arbejde bør indføres kollaborativ skrivning og lægges større fokus på formativ respons og peer-respons.

Ny skriftlighed? Evaluering af det skriftlige arbejde efter gymnasiereformen

Fortolkningen og operationaliseringen af 'ny skriftlighed' er en vigtig del af rapportens resultat, som helt overordnet konkluderer, at ansvaret for det skriftlige arbejde, og herunder specielt ansvaret for elevernes skriftlige kompetenceudvikling, er landet i lidt af et tomrum.

Tema om skriftlighed i Magasinet Gymnasieforskning #9

"Når man skruer ned for de røde streger og op for elevstemmerne." Vores store tema fra nummer 9 af magasinet Gymnasieforskning's store tema om skriftlighed og elevernes udvikling gennem det skriftlige arbejde er nu gjort tilgængeligt på databasen.

Ny skriftlighed på tværs af fag og i danskfaget

Artiklen reflekterer over fortolkningen af 'ny skriftlighed' med særligt fokus på det gymnasiale skriveprojekt og peger på, at der ligger en udvidelse af den traditionelle forståelse af, hvad skrivning er. Det skriftlige arbejde skal fungere som værktøj for faglig tænkning og læring, for bevaring og dokumentation af kundskab, for formidling og evaluering.

Årets bedste opgave. En analyse af en elevtekst i dens kontekst

Artiklen undersøger elevers skriveridentitet i skolens skriftkultur. Den påpeger et uudnyttet dannelsespotentialer i danskfaglig skrivning, som skabes i forholdet mellem skoleskrivning og skriftlighed i ungdomskulturen.

Hvis du ikke er interesseret i at modtage vores nyhedsbrev, kan du sende en mail til nyhedsbrev@gymnasieforskning.dk og skrive 'afmeld' i emnefeltet.